

Tematräff 2:

Hur kan skolan upptäcka att en elev är utsatt för våld?

Handledning för dig som utbildningsledare

SYFTE OCH MÅL

Syftet med tema 2 är att dina kollegor ska få ökad kunskap och kompetens om hur elever som far illa och är utsatta för våld mot barn kan upptäckas. De kommer att få läsa om och diskutera hur en elev på olika sätt kan uttrycka att hen är våldsutsatt.

Målen med det här temat är att deltagarna ska få ökad kunskap om hur de kan upptäcka våld genom att tolka och förstå en elevs signaler och symtom. I kursmaterialet finns tre olika slags kunskapsunderlag. Ett är stödmaterialet *Signaler och symptom som kan tyda på att en elev är utsatt för våld*. Det materialet kommer att ligga till grund för en av övningarna. Det andra är en kort sammanfattning av reaktioner vid våldsutsatthet, *Symptombild och beteendeförändringar hos barn och unga som varit utsatta för våld*. Ett tredje är ett material som lyfter upp riskfaktorer på ett mer övergripande plan dvs visar på faktorer som har en inverkan på elevers sociala och hälsomässiga utveckling som kan leda till att en individ utvecklar problem av olika slag.

Något av dessa material kan också vara ett stöd för dig som utbildningsledare om du exempelvis vill följa upp och gå igenom temats faktablad i en gemensam samling.

KURSMATERIAL

I kursledarmappen hittar du följande kursmaterial där du kan välja ut de moment som passar för just din verksamhet:

- Ett schemaförslag för hur du kan lägga upp tematräff 2.
- En powerpointpresentation med ett upplägg och bilder som du kan utgå ifrån. Du kan flytta och anpassa bilderna i presentationen så att upplägget passar för din arbetsgrupp.
- Ett faktablad som du kan välja att skriva ut på papper, men det finns också digitalt.
- Kunskapsunderlag om tecken för att upptäcka våldsutsatthet:
 - Stödmaterial. Lista över signaler och symtom som kan vara tecken på våld mot barn och unga.
 - Kort sammanfattning av *Symptombild och beteendeförändringar hos barn och unga som varit utsatta för våld*.
 - Material om riskfaktorer för en elev att utveckla våld, ohälsa, missbruk, kriminalitet och utanförskap
- En övning med tillhörande instruktioner för dig: *Skolpersonals erfarenheter av att tolka och förstå signaler och symtom*.
- En film med ett scenario som deltagarna kan diskutera: "Filmen om Liam" och instruktioner för hur du kan leda diskussionen.
- Filmer från basprogrammet som du kan visa (finns som länkar i powerpointpresentationen):
 - Att upptäcka våld (utgår från en förskolekontext men är även relevant för äldre barn) (3.44 minuter)
 - Fysiskt våld mot barn (2.45 minuter)
 - Bedömning och behandling (3.00 minuter)

SCHEMAFÖRSLAG TEMATRÄFF 2

I powerpointpresentationen ”Hur kan ni i skolan upptäcka att en elev är utsatt för våld?” hittar du förslag på ett upplägg som tar ungefär 2–3 timmar (beroende på hur lång tid du avsätter för reflektioner och diskussioner i de olika momenten). Du kan självklart använda delar av upplägget genom att välja ut vissa powerpointbilder och filmer. Schemaförslaget består av olika moment och är planerat för en träff, men du kan naturligtvis dela upp det i flera tillfällen.

1. Introduktion av temat - Hur kan skolan och ni som pedagoger upptäcka att en elev är utsatt för våld?

Presentera kursens upplägg och innehåll.

2. Film och faktablad

Ge deltagarna teoretiska baskunskaper i ämnet. Börja med att visa filmen ”Att upptäcka våld”. Ta sedan del av faktabladet. Det går att göra på olika sätt: antingen läser var och en faktabladet själva eller så går ni igenom tillsammans. Ett annat alternativ är att du ser till att deltagarna har läst faktabladet innan träffen.

3. Fördjupa och diskutera faktabladet

Följ upp och fördjupa innehållet i faktabladet. Du kan själv välja hur mycket tid du och din arbetsgrupp ska lägga på den här punkten. Välj ut de powerpointbilder som du vill fördjupa eller diskutera. I anteckningarna på vissa powerpointbilder finns kunskapsstöd och instruktioner för dig som kursledare. Anteckningarna innehåller också hänvisningar till var i basprogrammet du kan läsa mer om bildens innehåll. Materialet utgår

SCHEMAFÖRSLAG TEMATRÄFF 2

från referenserna som du hittar i kursmappen. På vissa bilder finns direktlänkar till relevant fakta. Om du bedömer att faktabladet fyller deltagarnas behov av kunskap så kan du hoppa över det här momentet.

4. Övning "Skolpersonals erfarenheter av att tolka och förstå signaler och symtom"

I samband med att ni går igenom och diskuterar faktabladet kan det vara bra att lägga in övningen "Pedagogers erfarenheter av att tolka och förstå signaler och symtom." Du hittar instruktionerna till övningen i kursledarmappen.

5. Diskutera ett scenario: "Filmen om Liam"

"Filmen om Liam" spelar upp ett scenario som du kan använda som diskussionsunderlag. Instruktioner för hur du kan leda diskussionen finns i kursledarmappen.

6. Sammanfattning och utvärdering av dagen

Avsluta temat genom att sammanfatta vad som har kommit upp under träffen och fråga vad gruppen har fått med sig. Se förslag på utvärderingsfrågor nedan.

UTVÄRDERA TEMA 2

Det kan vara bra för dig som utbildningsledare att utvärdera hur arbetet med temat har fungerat under träffen, både när det gäller grupparbetet och kunskapsinnehållet. Här är förslag på frågor som du kan ställa till deltagarna efter träffen:

- Vad har varit bra under dagen?
- Vad har du lärt dig?
- Är det något som du skulle vilja veta mer om?
- Var det något som inte kändes så viktigt att lära dig?
- Har arbetet i gruppen fungerat bra?
 - Är det bra att arbeta i mindre grupper?
 - Har du förslag på andra sätt att dela upp den stora gruppen?
- Har du några andra förslag på vad som kan förbättras till nästa gång?

Gör också en utvärdering utifrån ditt perspektiv som kursledare med hjälp av följande frågor:

- Har arbetet med temat gått som planerat?
- Behöver du ändra något när det gäller själva genomförandet till nästa tema:
 - Funkar gruppsammansättningen?
 - Är det rätt nivå? Var det lagom takt?
- Är det någon del av kunskapsinnehållet som du behöver följa upp, lägga till eller förtydliga?
 - Saknades någon kunskap?

Använd dig av utvärderingarna när du planerar upplägget för nästa träff.

